

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет

“19” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕДІАБІЗНЕСУ

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність С7 Журналістика

Освітня програма Журналістика

Факультет Гуманітарно-педагогічний

Розробник: Івченко Б.-Ю.В., к.ю.н.

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Правове регулювання медіабізнесу є обов'язковою складовою освітньої програми з журналістики, яка сприяє формуванню у студентів системи знань щодо правових основ функціонування медіаіндустрії та регуляторних механізмів у цій сфері. Вивчення передбачає аналіз нормативно-правових актів, законодавства України та міжнародних стандартів, що регулюють діяльність засобів масової інформації, а також особливості правового статусу журналістів, медіаорганізацій, авторських прав та захисту персональних даних. Окрім теоретичних аспектів, дисципліна охоплює практичні питання застосування правових інструментів у медіасфері, зокрема у контексті забезпечення свободи слова, боротьби з дезінформацією та дотримання етичних стандартів. Здобуті знання мають прикладну спрямованість і є необхідною базою для прийняття обґрунтованих правових рішень у медіабізнесі, а також для забезпечення відповідальності та дотримання принципів недопущення корупції і недоброчесності у професійній діяльності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Другого (магістерського) ОП
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С7 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Факультет/ІНІ	Гуманітарно-педагогічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	15 год.	-
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	15 год.	-
Самостійна робота	60 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	-
Форма контролю	Екзамен	-

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів системного розуміння правових засад регулювання медіабізнесу, аналізі нормативно-правових актів у цій сфері, здатності застосовувати правові норми до практичних ситуацій у журналістській діяльності та розвитку навичок критичного осмислення правових аспектів медіаіндустрії для забезпечення відповідальності та дотримання етичних стандартів.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Правове регулювання медіабізнесу» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК2 — Здатність планувати час та управляти ним.

ЗК6 — Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8 — Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК2 — Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК3 — Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.

СК7 — Здатність забезпечувати та оцінювати стратегічний розвиток команди

СК10 — СК10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання

ПРН3 — Проводити збір, інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи досліджень.

ПРН6 — Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН7 — Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН9 — Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу.

ПРН11 — Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство.

ПРН12 — Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

ПРН13 — Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Правове регулювання медіабізнесу: нормативно-правова база та правові інструменти функціонування медіа												
Тема 1. Система законодавчих актів, нормативних документів та правових інститутів у медіабізнесі	2	-	-	4	30	36	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Правові механізми ліцензування та регулювання діяльності медіа	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Авторське право та захист інтелектуальної власності у медіа	2	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Правові аспекти реклами та маркетингу у медіабізнесі	1	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	7	0	0	9	30	46	-	-	-	-	-	-

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 2. Практичне застосування правових норм у медіа: юридичний супровід та відповідальність у медіабізнесі												
Тема 1. Процедури укладання договорів у медіа: правовий аспект	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Ліцензування медіа-діяльності та нормативна база	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Вирішення правових спорів у медіа: судова практика	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Механізми захисту прав журналістів і редакцій	2	-	-	6	30	38	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	8	0	0	6	30	44	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	15	0	0	15	60	90	-	-	-	-	-	-

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Система законодавчих актів, нормативних документів та правових інститутів у медіабізнесі	2
2	Тема 2. Правові механізми ліцензування та регулювання діяльності медіа	2
3	Тема 3. Авторське право та захист інтелектуальної власності у медіа	2
4	Тема 4. Правові аспекти реклами та маркетингу у медіабізнесі	1
5	Тема 5. Процедури укладання договорів у медіа: правовий аспект	2
6	Тема 6. Ліцензування медіа-діяльності та нормативна база	2
7	Тема 7. Вирішення правових спорів у медіа: судова практика	2
8	Тема 8. Механізми захисту прав журналістів і редакцій	2
Всього годин		15

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз правових документів, що регулюють діяльність медіа, та їх застосування у практичних ситуаціях — 2 год	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
2	Розв'язання кейсів щодо ліцензування медіа-проектів та застосування правових механізмів регулювання — 2 год	2
3	Практичне застосування норм авторського права при створенні та поширенні медіа-контенту — 2 год	2
4	Аналіз правових аспектів реклами та маркетингу у медіабізнесі: розбір ситуацій та розробка рекомендацій — 1 год	1
5	Аналіз та розв'язання практичних ситуацій щодо укладання медіа-договорів, включаючи визначення умов та відповідальності — 2 год	2
6	Розробка сценаріїв ліцензування медіа-діяльності та аналіз нормативних вимог — 2 год	2
7	Моделювання процесу вирішення правових спорів у медіа, включаючи підготовку судових документів та аналіз судової практики — 2 год	2
8	Практичне застосування механізмів захисту прав журналістів і редакцій у конфліктних ситуаціях, розбір кейсів — 2 год	2
Всього годин		15

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз нормативно-правових актів, що регулюють діяльність медіа-компаній	5
2	Порівняльна характеристика систем ліцензування медіа в Україні та Європейському Союзі	5
3	Розробка моделі правового забезпечення авторських прав у медіа	5
4	Розрахунок поширеності та ризиків порушення інтелектуальної власності у медіабізнесі	5
5	Складання схеми правового регулювання реклами у медіа	5
6	Розв'язання кейс-завдання щодо застосування правових інструментів у захисті інтелектуальної власності	5
7	Аналіз процедур укладання медіа-договорів та їх правове забезпечення	5
8	Розробка моделі ліцензійного договору для медіа-компанії	5
9	Порівняльний аналіз відповідальності журналістів та редакцій за порушення авторських прав	5
10	Розрахунок компенсаційних виплат у випадках порушення авторських прав у медіа	5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
11	Складання схеми юридичного супроводу запуску нового медіа-проекту з урахуванням правових аспектів	5
12	Розв'язання кейс-завдання щодо вирішення правового спору між медіа-компанією та автором контенту	5
Всього годин		60

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне опитування для перевірки розуміння нормативно-правових актів та їх застосування у практиці
- Тестування для оцінки знань студентів щодо законодавства України та міжнародних стандартів у медіабізнесі
- Аналіз кейсів для визначення здатності застосовувати правові норми у конкретних ситуаціях
- Поточне оцінювання виконання практичних завдань та вправ
- Модульний контроль для оцінки засвоєння матеріалу за окремими модулями
- Підсумковий екзамен для комплексної оцінки знань та навичок

Методи навчання:

- Аналіз нормативних документів та законодавства України і міжнародних стандартів
- Кейс-стаді для моделювання реальних ситуацій у медіабізнесі та застосування правових норм
- Дискусії та дебати щодо актуальних правових питань у медіаіндустрії
- Рольові ігри та симуляції для відпрацювання навичок юридичного супроводу медіа-проектів
- Проектна діяльність з розробки правових рекомендацій та документів для медіаорганізацій
- Курсова робота або есе з аналізу конкретних правових аспектів у медіабізнесі

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Правове регулювання медіабізнесу: нормативно-правова база та правові інструменти функціонування медіа		
Лабораторна робота. Аналіз нормативно-правових актів, що регулюють діяльність медіа-компаній	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 9. Модуль спрямований на ознайомлення студентів з нормативно-правовою базою, інструментами правового регулювання діяльності медіа-компаній, а також навичками аналізу законодавства та правових аспектів медіабізнесу. Студенти здобудуть знання щодо аналізу нормативних актів, порівняльного аналізу систем ліцензування в Україні та ЄС, розробки моделей правового забезпечення авторських прав, а також навички застосування правових інструментів у практичних ситуаціях.	20
Самостійна робота. Порівняльна характеристика систем ліцензування медіа в Україні та Європейському Союзі		15
Самостійна робота. Розробка моделі правового забезпечення авторських прав у медіа		15
Самостійна робота. Розрахунок поширеності та ризиків порушення інтелектуальної власності у медіабізнесі		15
Самостійна робота. Складання схеми правового регулювання реклами у медіа		15
Самостійна робота. Розв'язання кейс-завдання щодо застосування правових інструментів у захисті інтелектуальної власності		20
Всього за модулем 1		100

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 2. Практичне застосування правових норм у медіа: юридичний супровід та відповідальність у медіабізнесі		
Лабораторна робота. Аналіз процедур укладання медіа-договорів та їх правове забезпечення	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 9. Модуль орієнтований на розвиток практичних навичок застосування правових норм у діяльності медіа. Студенти вивчать процедури укладання медіа-договорів, розробку ліцензійних договорів, аналіз відповідальності за порушення авторських прав, а також навички юридичного супроводу запуску медіа-проектів та вирішення правових спорів. Це забезпечить здатність студентів ефективно управляти правовими аспектами медіабізнесу в реальних ситуаціях.	20
Самостійна робота. Розробка моделі ліцензійного договору для медіа-компанії		15
Самостійна робота. Порівняльний аналіз відповідальності журналістів та редакцій за порушення авторських прав		15
Самостійна робота. Розрахунок компенсаційних виплат у випадках порушення авторських прав у медіа		15
Самостійна робота. Складання схеми юридичного супроводу запуску нового медіа-проекту з урахуванням правових аспектів		15
Самостійна робота. Розв'язання кейс-завдання щодо вирішення правового спору між медіа-компанією та автором контенту		20
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5133>));

Рекомендовані джерела інформації

1. Бойчук І. М. Основи медіабізнесу [Електронний ресурс] : підручник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / З. В. Григорова, О. А. Сухорукова, А. В. Кваско, Л. П. Шендерівська ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 323 с.
2. Медіаменеджмент і медіамаркетинг: концепти, стратегії, практики: навчальний посібник / О.Т. Марків; Український державний університет імені Михайла Драгоманова. – Київ.: Вид-во УДУ ім. Михайла Драгоманова, 2024. – 116 с.
3. Каткова Т. Г. Інформаційне право. Практикум: навч.посіб. / Т. Г. Каткова. – Харків: Право, 2019. – 108 с.

4. Цимбалюк В.С. Інформаційне право (основи теорії і практики). Монографія / В.С. Цимбалюк.– К.: “Освіта України”, 2010. – 388 с.
5. Людвик І. В. Засоби масової інформації як інститут громадянського суспільства: конституційно-правові аспекти // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. - 2016. - Вип. 4. - С. 25-30.
6. Павликівський В. І. Кримінально-правове забезпечення свободи слова та професійної діяльності журналістів в Україні : монографія / В. І. Павликівський. – Х. : Панов, 2016. - 488 с.